

24.03.2017

Asettamispäätös: Verovaje-arvioinnin ohjausryhmä

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut ohjausryhmän verovajeiden arviointimenetelmien, mittaamisen, seurannan ja raportoinnin kehittämiseksi. Ohjausryhmä arvioi lisäksi verovajeiden pienentämiseksi käytettyjä keinoja ja pyrkii myös itse kehittämään kustannusvaikuttavia menetelmiä vajeiden pienentämiseksi.

Toimikausi

28.3.2017 lähtien

Tausta

Eduskunta edellyttää, että hallitus raportoi arvioidusta verovajeesta ja verojäämien määrästä, muutoksista ja muutoksiin keskeisesti vaikuttavista tekijöistä ja verovajeen ja verojäämien pienentämiseen käytettyjen toimien vaikuttavuudesta vuosittain valtion tilinpäätöskertomuksessa valtion talouden tilaan ja verotuloihin vaikuttavien tekijöiden yhteydessä.

Verohallinto asetti keväällä 2013 työryhmän, jonka tehtävänä oli verovajeen määrittely, mittaamisen menetelmien kehittäminen, vajeeseen vaikuttavien tekijöiden tunnistaminen, verovajeen pienentämiseksi tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi sekä valmiste- ja arvonlisäverojen verovajeen euromääräinen arviointi. Työryhmään kuuluivat Verohallinnon lisäksi asiantuntijat Tullista, Valtion taloudellisesta tutkimuskeskuksesta, valtiovarainministeriöstä sekä Tilastokeskuksesta.

Verohallinto julkaisi asiantuntijaryhmän raportin maaliskuussa 2014. Raportti sisältää myös Tullin keräämien verojen vaje-arvioinnin ja arviointimenetelmien kuvauksen. Sekä Tullissa että Verohallinnossa verovajeiden arviointityö on siitä lähtien vakiintunut säännönmukaiseksi, vuosittain suoritettavaksi tehtäväksi, jonka tuloksista raportoidaan niin ikään vuosittain hallituksen eduskunnalle toimittamissa vuosikertomuksissa.

Helmikuussa 2016 julkaistiin Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) ja Verohallinnon yhteistyönä valmistunut raportti arvonlisäverotuksen verovajeesta Suomessa (*Revenue Administration Gap Analysis Program* –

The Value Added Tax Gap, Finland). Raportti esittelee kansainvälisesti käytössä olevalla menetelmällä lasketun arvion arvonlisäverovajeesta vuosina 2008–2012. Raportin tulosten mukaan arvonlisäverovaje on Suomessa kansainvälisesti vertaillen pieni. Potentiaaliseen verotuottoon suhteutettuna vajeen suuruus on noin viisi prosenttia ja BKT:een suhteutettuna noin puolen prosentin luokkaa. Lisäksi havaittiin, että verovaje on pienentynyt vuodesta 2008 vuoteen 2012.

Vuoden 2016 elokuussa komissio julkaisi viimeisimmän raporttinsa jäsenmaiden arvonlisäverovajeista. (*Study and Reports on the VAT Gap in the EU-28 Member States: 2016 Final Report, TAX-UD/2015/CC/131*). Selvitys oli jatkoa aikaisemmille, vuosina 2013, 2014 sekä 2015 julkaistuille raporteille. Myös tämä selvitys vahvisti sitä, että Suomen verovaje (6,92 %) on pienimpiä EU-maissa. Suomea pienempi vaje on selvityksen mukaan vain Ruotsissa (1,24 %) ja Luxemburgissa (3,80 %). Suurimmat vajeet ovat Romaniassa (37,89 %), Liettualla (36,84 %) ja Maltalla (35,32 %). Vaje on alle kymmenen prosenttia vain alle puolessa EU-alueen maista.

Vaikka arvonlisäveroista ja valmisteveroista on Suomessa tehty muutamien vuosien ajan verovajearviointia, on tutkimusta laajennettava muihin verolajeihin pikimmiten. Monissa maissa tutkimuksessa ollaan paljon meitä edellä, esimerkiksi Tanskassa verovajeiden arviointia on harjoitettu jo toistakymmentä vuotta. Koska verovajeiden arviointi edellyttää laajaa osaamista verotuksen koko alueelta (substanssi, menettely, toimittaminen), tilastollisia analyysitaitoja sekä erilaisia ja eri lähteistä saatavia tietoja, on vajearviointin kehittämisen kannalta tärkeää, että perustetaan asiantuntijaryhmä, joka voisi antaa tukea Verohallinnon ja Tullin verovajearviointissa, -raportoinnissa ja -torjunnassa.

Tehtävä

Perustettavan verovajearviointin ohjausryhmän tehtävänä on kehittää verovajearviointin metodologiaa ja tietopohjaa, kvantitatiivisten arvioiden vertailtavuutta, verovajeiden seurantaa ja raportointia yhdessä Verohallinnon ja Tullin arvioinnista vastuussa olevien asiantuntijoiden kanssa. Ohjausryhmä pyrkii myös kehittämään keinoja, joilla verovajeita voitaisiin vähentää. Ohjausryhmässä arvioidaan lisäksi Verohallinnon ja Tullin soveltamia toimenpiteitä verovajeiden pienentämiseksi.

Organisointi

Puheenjohtaja:
Elina Pylkkänen, valtiovarainministeriö

Jäsenet:
Seppo Kari, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus
Olli Savela, Tilastokeskus
Aki Savolainen, Verohallinto
Petri Lounatmaa, Tulli (varajäsen Heidi Björk)

Kustannukset ja rahoitus

Ohjausryhmä työskentelee virkatyönä ilman eri korvausta.

Osastopäällikkö, ylijohtaja

Terhi Järvikare

Hallitusneuvos

Panu Pykönen

Jakelu

Ohjausryhmä
Valtiovarainministeriö
Verohallinto
Tulli
Tilastokeskus
Suomen Kuntaliitto ry
Kela
Kirkkohallitus

Tiedoksi

Eduskunta, tarkastusvaliokunta
Valtiorakenteen tarkastusvirasto
Liikenteen turvallisuusvirasto (Trafi)

